

PORIN KRISTILLISEN PÄIVÄKOTI ANKKURIN ESIOPETUSSUUNNITELMA

Luku 1

Hyväksytty johtokunnassa 22.8.2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma	3
1.1 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet	3
1.2 Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen	4
1.2.1 Opetussuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen	4
1.2.2 Opetussuunnitelman laadinnassa huomioitavaa	5
1.3 Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen ja keskeiset ratkaisut.....	6

1. OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET JA PAIKALLINEN OPETUSSUUNNITELMA

1.1 ESIOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

Perusteiden määrittelyä

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on perusopetuslain mukainen Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelma laaditaan ja esiopetus toteutetaan. Opetussuunnitelman perusteiden laatimista ohjaavat erityisesti perusopetuslaki ja asetus sekä esiopetuksen tavoitteita määrittävä valtioneuvoston asetus.

Perusteiden tehtävä ja taustaa

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on edistää laadukkaan ja yhtenäisen esiopetuksen yhdenvertaista toteutumista koko maassa. Uudistuksen valmistelun lähtökohtana ovat lasten kasvuympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten tuomat haasteet tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Perusteita on valmisteltu laajassa yhteistyössä hyödyntäen uusimpien tutkimus- ja kehittämistyön tuloksia.

Perusteiden sisältö

Opetussuunnitelman perusteet on päätös esiopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä, huoltajien ja esiopetuksen henkilöstön yhteistyöstä sekä oppilashuollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan oppilashuollon tavoitteista. Esiopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa eri osa-alueiden tavoitteet liittyvät yhteen ja muodostavat toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältää esiopetuksen tavoitteita koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä

Säädösviittausten tarkoitus

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät viittauksia lainsäädäntöön. Viittausten tarkoituksena on selventää perustetekstin yhteyttä lainsäädännölliseen perustaan. Esiopetusta ohjaavista säädöksistä poiketen tässä perusteasiakirjassa käytetään oppilaasta esiopetukseen paremmin soveltuvana sanaa lapsi, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta nimitystä kasvun ja oppimisen tuki sekä opiskelija- ja oppilashuoltolain mukaisesta opiskeluhuollosta termiä esiopetuksen oppilashuolto.

1.2 PAIKALLINEN OPETUSSUUNNITELMA JA SEN KEHITTÄMINEN

1.2.1 OPETUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN JA HYVÄKSYMINEN

Opetuksen järjestäjän vastuu

Opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään esiopetuksen kasvatus- ja opetustyön, oppilashuollon, huoltajien ja esiopetuksen yhteistyön sekä esiopetuksen muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta esiopetuksen kansallisten perusteiden pohjalta. Opetussuunnitelma laaditaan siten, että se määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetuksen yksiköissä. Opetuksen järjestäjä ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset opetussuunnitelmaa laatiessaan.

Päiväkoti Ankkurin esiopetussuunnitelman laatimisessa perustavana olevat lait ja normit:

- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräys 22.12.2014
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 22.12.2014
- Perusopetuslaki (628/1998)
- Varhaiskasvatuslaki 580/2015
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Yhdenvertaisuuslaki (21/2004)

Muut paikalliset suunnitelmat

Opetussuunnitelman laadinnassa otetaan huomioon myös muut paikalliset suunnitelmat, kuten:

- varhaiskasvatuksen suunnitelma
- perusopetuksen opetussuunnitelma
- perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma
- lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Porin Kristillisen koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
- mahdollinen kestävän kehityksen tai kulttuurikasvatuksen suunnitelma sekä muut opetuksen järjestäjän tekemät koulutusta, lapsia ja perheitä koskevat suunnitelmat ja päätökset.
- Porin Kristillisen koulun ja päiväkodin johtosääntö

1.2.2 OPETUSSUUNNITELMAN LAADINNASSA HUOMIOITAVAA

Osallisuus ja yhteistyö esiopetussuunnitelman laadinnassa

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että esiopetuksen henkilöstö sekä huoltajat voivat osallistua opetussuunnitelman laatimiseen ja kehittämiseen. Myös lasten näkemyksiä kuullaan ja hyödynnetään kehittämisessä. Huoltajien ja lasten kannalta mielekkäisiin osallistumis- ja vaikuttamistapoihin kiinnitetään erityistä huomiota. Perusopetuslaki velvoittaa laatimaan esiopetuksen opetussuunnitelman yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Lasten eheän oppimisen polun turvaamiseksi on tärkeää, että muun varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstö saa mahdollisuuden tutustua ja osallistua esiopetuksen opetussuunnitelman laatimiseen ja kehittämiseen.

Lapsen oikeus ja henkilöstön velvollisuus

Esiopetuksessa olevalla lapsella on perusopetuslain turvaama oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä suotuisan kehityksen ja oppimisen edellyttämää tukea jokaisena esiopetuksen työpäivänä. Tämän oikeuden turvaamiseksi jokainen esiopetuksessa olevan lapsen kanssa työskentelevä noudattaa opetuksen järjestäjän vahvistamaa opetussuunnitelmaa ja muita toimintaa ohjaavia normeja. Myös lapsen kasvun ja oppimisen tukeen kuuluvat lasten yksilölliset suunnitelmat laaditaan yhteisen opetussuunnitelman pohjalta.

Opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen

Opetuksen järjestäjän tehtävänä on arvioida antamaansa esiopetusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arvioinnin tarkoitus on esiopetuksen laadun kehittäminen ja lasten oppimisen edellytysten parantaminen. Paikallisen opetussuunnitelman ja sitä tarkentavan vuosittaisen suunnitelman toteutumisen seuranta ja arviointi on osa arviointitehtävää ja siihen perustuvaa kehittämistä. Opetuksen järjestäjän ja esiopetuksen yksiköiden tuottaman tiedon lisäksi esiopetuksen arvioinnissa voidaan hyödyntää kansallisten arviointien ja kehittämishankkeiden tuloksia. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa edistää avointa ja rakentavaa itsearviointia.

Esiopetussuunnitelman toteutumista seurataan osana varhaiskasvatuksen ja opetuksen arviointi- ja kehittämistyötä. Päiväkotiki Ankkurissa esiopetusta kehitetään opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena tavoitteena lasten yhtenäinen päivä ja oppimispolku. Tiedonsiirron ja siirtymävaiheiden sujuvuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Opetussuunnitelman päivittäminen

Muutokset opetussuunnitelman perusteissa edellyttävät vastaavien muutosten tekemistä paikalliseen opetussuunnitelmaan ja viemistä käytäntöön. Opetuksen järjestäjä voi tarkistaa opetussuunnitelmaansa ja parantaa sen laatua ja toimivuutta myös paikallisista tarpeista lähtien ja kehittämistyön tuloksia hyödyntäen.

1.3 PAIKALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN JA KESKEISET RATKAISUT

Paikallinen opetussuunnitelma ja lukuvuosisuunnitelma

Paikallinen opetussuunnitelma ja sitä tarkentava vuosittainen suunnitelma laaditaan opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla tässä luvussa kuvattuja tavoitteita ja periaatteita noudattaen. Opetuksen järjestäjä voi päättää opetussuunnitelmaan sisältyvien päätösten delegoinnista esiopetuksen yksiköille ja antaa siihen liittyvät ohjeet. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään kunkin pääluvun lopussa, mitä paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee kyseisen luvun osalta päättää ja kuvata.

Päiväkoti Ankkurin esiopetussuunnitelma laaditaan suomen kielistä opetusta varten.

Päiväkoti Ankkurin esiopetussuunnitelma on laadittu vuoden 2014 valtakunnallisen esiopetussuunnitelman perusteiden pohjalta yksikkökohtaiseksi suunnitelmaksi.

Opetussuunnitelman rakenne myötäilee esiopetussuunnitelman perusteiden käsittelyjärjestystä. Esiopetussuunnitelma julkaistaan Päiväkoti Ankkurin Peda.net -sivuilla.

Opetuksen järjestäjän tulee laatia esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuva vuosittainen suunnitelma ja tiedottaa huoltajille ennalta siinä päätetyistä keskeisistä asioista. Suunnitelmassa tarkennetaan, miten paikallista opetussuunnitelmaa kussakin esiopetuksen yksikössä kyseisen vuoden aikana toteutetaan.

Esiopetussuunnitelman laatimisen apuna on toteutettu kristillisten päiväkotien ja koulujen valtakunnallisia tapaamisia, joissa on käyty läpi kristillisten koulujen ja päiväkotien yhteisiä linjauksia liittyen arvopohjaan. Yhteistyö esiopetuksen ja koulun nivelvaiheissa on huomioitu ja siitä on sovittu yhteisiä käytäntöjä Porin kristillisen koulun alkuopetuksen kanssa. Porin kaupungin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja sosiaali- ja terveystoimen asiantuntijoiden kanssa on sovittu esiopetussuunnitelman laadintaan liittyvistä yhteisistä linjauksista ja opetussuunnitelman rakenteesta.

Päiväkoti Ankkurin esiopetussuunnitelmassa kerrotaan kristillisiin arvoihin läpäisyperiaatteella perustuvasta opetuksesta ja kasvatuksesta ja siitä, miten tämä käytännössä toteutetaan.

Vanhemman hakiessa lapselleen paikkaa Päiväkoti Ankkurista huoltajien kanssa keskustellaan mm. esiopetuksen lähtökohdista ja tavoitteista, jotta huoltajilla olisi mahdollisimman selkeä kuva siitä, millaisia sisältöjä opetukseen sisältyy ja mihin toimintamme perustuu. Vanhemmat saavat tutustua Ankkurin esiopetussuunnitelmaan hakiessaan lapselleen paikkaa Ankkurista. Lukuvuosisuunnitelma tehdään lukuvuoden alussa täydentämään ja täsmentämään paikallisia vaihtuvia painotuksia, kuten vuosittain toteutettavia teemoja ja isompia retkiä. Lukuvuosisuunnitelman pääasiat tuodaan ilmi vanhemmille lukuvuoden ensimmäisessä kuukausikirjeessä.

Opetussuunnitelman laadinta, toteutumisen arviointi ja kehittäminen

Porin Kristillisen Koulun esiopetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien esiopetusta koskevien määräysten ja asetusten pohjalta. Myös Porin kaupungin esiopetussuunnitelma on ollut työskentelyn kehyksenä. Esiopetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten sekä muiden Suomessa toimivien kristillisten koulujen ja päiväkotien kanssa. Kristillisten koulujen ja päiväkotien kasvatustyötä ohjaa Kristillisten koulujen ja päiväkotien liitto ry. Esiopetussuunnitelma noudattaa yhteistä linjaa suurilta osin Suomen kristillisten päiväkotien esiopetussuunnitelmien kanssa. Tästä huolimatta Ankkurin esiopetussuunnitelma on yksikkökohtainen ja paikallisesti päätettävissä asioissa on kohtia, joita ei välttämättä muiden kristillisten päiväkotien suunnitelmissa ole. Esiopetusta koskeva osuus on sisällytetty Porin Kristillisen koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan.

Tärkeinä arviointikeinoina ovat vanhempien kanssa käytävät keskustelut syksyisin ja keväisin tai tarvittaessa useammin. Esiopetukseen haun aikana vanhempien haastattelussa kirjataan vanhempien omalta osaltaan esiopetukselle asettamat toiveet ja tavoitteet ja kevään aikana käydään palautekeskustelu siitä, kuinka ne ovat esikoulun toiminnassa toteutuneet. Yhdessä vanhempien kanssa voidaan tarvittaessa sopia esiopetusvuoden aikana opeteltavia rutiineja tai muita perheen arkeen liittyviä asioita, jotka tukevat oman lapsen kehitystä. Tavoitteet voivat liittyä esimerkiksi päiväkotirutiinien harjoitteluun koulurutiineihin valmistautuen, nukkumaanmenoaikoihin, ruokailuun, perheen yhteiseen ajankäyttöön ynnä muihin kotona tapahtuviin toimintoihin. Yhteisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan palautekeskustelussa lukuvuoden lopussa. Keväällä vanhemmille jaetaan myös palautekysely koskien mm. päiväkotiarjen sujumista, sisältöjä ja tiedonkulkua, jossa vanhemmat voivat arvioida päiväkodin toimintaa ja antaa palautetta kirjallisesti. Päiväkodin henkilökunta käy palautteen yhdessä läpi ja kehittää sen avulla toimintaa edelleen.

Opetusta ja kasvatusta pyritään kehittämään opetussuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita kohti huomioimalla eri tahojen antamia palautteita.